

Càntic d'amic e Amat

per llen - guat - ge, *f* per llen - guat - ge, *mp* més dolç
en - te -
rit. -----
mp mor, *p* per a - mor, *pp* per a - mor, per a - mor »

Blanquerna | Excel·lència
UNIVERSITAT RAMON LLULL | és futur

75 anys
1948 · 2023

Orquestra Simfònica del Vallès; Edmon Colomer, direcció
Ferran Mitjans, tenor solista; Juan de la Rubia, orgue
Cor Blanquerna, Cor Bruckner,
Cor de Cambra de Granollers - Amics de la Unió,
Cor Jove Amics de la Unió i Coral Càrmina

15 de desembre de 2023
Basílica de la Sagrada Família - Barcelona

Càntic d'amic e Amat

Bernat Vivancos

retaule contemplatiu i místic
sobre 12 versicles del **“Llibre d'amic e Amat”**

(Llibre de Blanquerna)
de Ramon Llull

Obra encàrrec de la Fundació Blanquerna
en motiu del 75è aniversari

per a tenor solista (Blanquerna), gran orquestra de cordes,
dos cors mixtos a 8 i 4 veus, percussions i gran orgue,
amb la participació del públic

75 ^b anys
1948 · 2023

Programa

Primera part

Aeternam – Bernat Vivancos

Concert per orquestra de corda, percussió i orgue

Francis Poulenc

Segona part

Càntic d'amic e Amat – Bernat Vivancos

Assessorament literari

Dr. Albert Soler

Direcció orquestra

Edmon Colomer

Orquestra

Orquestra Simfònica del Vallès

Organista

Juan de la Rubia

Tenor

Ferran Mitjans

Cors

Cor Bruckner, Júlia Sesé, dir.

Cor de Cambra de Granollers, Josep Vila i Jové, dir.

Cor Jove Amics de la Unió, Marta Dosaiguas, dir.

Coral Càrmina, Daniel Mestre, dir.

Cors Blanquerna, Eva Martínez Tomé, dir.

Producció

Fundació Blanquerna

Un càntic d'esperança

En el marc de les celebracions del 75è aniversari de la fundació universitària diocesana Blanquerna, avui presentem el *Càntic d'amic e Amat*, inspirat en el llibre *Blanquerna*, del beat Ramon Llull. Aquest acte vol ser una contribució espiritual a la cultura del nostre país.

En efecte, massa vegades la universitat i la cultura apareixen com mons estancs, l'una molt fragmentada per la hiperespecialització del coneixement i pel menysteniment del saber humanístic. L'altra, la cultura, perduda en la seva conversió en l'entreteniment i en l'addicció a les pantalles. Aquest concert vol ser una doble reivindicació: per un costat pretén construir ponts entre la universitat i la cultura per tal de treballar junts al servei de la civilitat del nostre país i, per l'altre, vol recuperar la petjada espiritual tan important al llarg de la història i que envigoreix la nostra cultura, avui potser espiritualment massa somorta, arrasada per les ventades ideològiques que tan ens agrada d'abraçar.

Amb paraules de Ramon Llull: «Amància se diu de volentat que ama, així com ciència qui es diu d'enteniment qui entén.» Perquè el coneixement no és sols intel·lectual sinó també espiritual, sense el qual la saviesa, l'ètica i la mateixa vida perden quelcom d'essencial: l'Esperança. L'esperança de construir una vida millor, més justa, més humana. L'esperança de viure, senzillament, en plenitud.

Aquest és el compromís de Blanquerna en aquest 75è aniversari i per als anys a venir.

Dr. Josep Maria Carbonell
President de Blanquerna-URL

Un càntic d'amor i de lloança

Aquest Càntic d'amic e Amat vol ser una meditació, una contemplació, una glossa, en forma de música, del bell *Llibre d'amic e Amat* del llibre de *Blanquerna* de Ramon Llull.

Honorat en rebre l'encàrrec de la Fundació Blanquerna per aquest aniversari, he de confessar que ha estat per a mi un acte de descoberta. Descoberta d'una obra i d'un dels autors catalans més polifacètics i apassionants de la nostra literatura.

Em va seduir, més encara, aquest llibre dins del llibre que són els versicles del *Llibre d'amic e Amat*. Musicalment he volgut il·lustrar en música la idea d'aquest gran "Càntic dels càntics" on l'amic (en minúscula, Blanquerna) dialoga, flirteja, s'enamora... de l'Amat (en majúscula, Déu). Un diàleg amorós tan celestial com terrenal.

La lectura del *Llibre d'amic e Amat* va ser tot un bàlsam on cada un dels versicles em proposava i donava algunes idees musicals. Però calia fer-ne una tria: vaig decidir escollir-ne 12 (com els mesos de l'any) respectant la idea de Llull de tants versicles com dies té l'any, musicant també l'Introït i el Postludi de manera més recitada que obre i tanca el "Càntic".

La inclusió del cant del públic forma també una part de l'obra, representant la idea de tota la humanitat que s'afegeix també a aquest cant d'amor entre les persones, entre les cultures, entre els pobles. Amb Déu, també. La frase triada per al cant comú no ens deixa indiferent i ens la podem fer nostra:

"Si no ens entenem per llenguatge, entenam-nos per amor".

Bernat Vivancos
Compositor

Càntic d'amic e Amat

Introit :

... del pròleg:

I.	vers. 4
II.	vers. 25
III.	vers. 26/27
IV.	vers. 55
V.	vers. 70
VI.	vers. 94
VII.	vers. 127
VIII.	vers. 228
IX.	vers. 237
X.	vers. 268
XI.	vers. 287
XII.	vers. 353

Postludi :

... del colofó:

«Si no ens entenem

«Blanquerna estava en oració... »

... de l'amic

... de l'Amat

«Plorava l'amic...»

«On vas ?...»

«Cantaven los aucells...»

«Miracle és...»

«Los fruits d'amor...»

«Amor...»

«Jeia l'amic...»

«Amor és mar tribulada...»

«Turmentava amor l'amic...»

«Ab llàgremes als ulls...»

«Foll, què és amor ?...»

«Encontraren-se dos amics...»

«Cor Blanquerna...»

per llenguatge, entenam-nos per amor»

Introit: “*Blanquerna estava en oració...*”

Blaquerna estava en oració e considerava la manera segons la qual contemplava Déu e ses virtuts; e quan havia finida sa oració escrivia ço en què havia contemplat Déu. E açò feia tots jorns. E mudava en sa oració novelles raons, per tal que de diverses maneres e de moltes componés lo *Llibre d'amic e amat*, e que aquelles maneres fossen breus e que en breu temps l'ànima ne pogués moltes decórrer.

E en la benedicció de Déu, Blanquerna començà son llibre, lo qual departí en aitants verses com ha dies en l'any. E cascú vers basta a tot un dia a contemplar Déu, segons l'art del *Llibre de contemplació*.

... de l'amic

I. vers. 4

“*Plorava l'amic...*”

— Tro a quant de temps cessaran tenebres en lo món, per ço que cessen les carreres infernals? Ni l'aigua, qui ha en costuma que decórrega a enjús, quant serà l'hora que haja natura de pujar a ensús? Ni els innocents, quan seran més que els culpables?

II. vers. 25

... de l'Amat

“*On vas?...*”

— On vas?
— Venc de mon amat.
— On véns?
— Vaig a mon amat.
— Quan tornaràs?
— Estaré ab mon amat.
— Quant estaràs ab ton amat?
— Aitant de temps com seran en ell los meus pen saments.

III. vers. 26/27

“Cantaven los aucells...”

Cantaven los aucells
l'alba e despe tà's l'amic,
qui és alba. E los aucells
feniren llur cant e l'amic
morí per l'amat en l'alba.

Cantava l'aucell en lo
verger de l'amat. Venc
l'amic, qui dix a l'aucell:

*«Si no ens entenem per llenguatge,
entenam-nos per amor»*

IV. vers. 55

“Miracle és...”

—Miracle és, contra amor,
d'amic qui s'adorm oblidant son
amat.

—E miracle és contra amor si
l'amat no desperta l'amic, pus
que l'ha desirat.

V. vers. 70

“Los fruits d'amor...”

Demanaren a l'amic
quals són los fruits
d'amor.

Respòs: —Plaers,
cogitaments, desigs,
sospirs, ànsies, treballs,
perills, turments,
llanguiments. Sens
aitals fruits no es
lleixa amor tocar a sos
servidors.

VI. vers. 94

“Amor...”

Demanaren a l'amic de qui era.

Respòs: —D'amor.

— De què est?

— D'amor.

— Qui t'ha engenrat?

— Amor.

— On nasquist?

— En amor.

— Qui t'ha nodrit?

— Amor.

— De què vius?

— D'amor.

— Com has nom?

— Amor.

— D'on véns?

— D'amor.

— On vas?

— A amor.

— On estàs?

— En amor.

— Has altra cosa mes amor?

Respòs: —Hoc, colpes e torts
contra mon amat.

—Ha en ton amat perdó?

Dix l'amic que en son amat era
misericòrdiae justícia, e per açò
era son hostel enfre temor e
esperança.

**«Si no ens entenem per llenguatge,
entenam-nos per amor»**

VII. vers. 127

“Jeia l’amic...”

Jeia l’amic en llit d’amor.
Los llençols eren de plaers
e lo cobertor era de llanguiments
e el coixí era de plors.
E era qüestió si el drap
del coixí era del drap dels
llençols o del cobertor.

VIII. vers. 228

***“Amor és mar
tribulada...”***

Amor és mar tribulada
d’ondes e de vents, qui no
ha port ni ribatge.
Pereix l’amic en la mar
e en son perill pereixen
sos turments e neixen sos
compliments.

IX. vers. 237

“Turmentava amor l’amic...”

Turmentava amor l’amic,
per lo qual turment plorava e
planyia l’amic. Cridava’l son
amat que s’acostàs a ell per ço
que el sanàs. On pus l’amic a
son amat s’acostava, pus fort-
ment amor lo turmentava, cor
més d’amor sentia. E cor més
de plaers sentia on més ama-
va, pus fortment l’amat de sos
llanguiments lo sanava.

***«Si no ens entenem per llenguatge,
entenam-nos per amor»***

X. vers. 268

“Ab llàgremes als ulls...”

Ab llàgremes als ulls recontava
l'amic la passió e la dolor que son
amat sostenc per sa amor.
E ab tristícia, pensaments, escrivia les
paraules que deia; e ab misericòrdia,
esperança, se conhortava.

XI. vers. 287

“Foll, què és amor?...”

—Foll, digues, què és amor?
Respòs que amor és aquella
cosa qui los francs met en
servitud e a los serfs dóna
llibertat.
E és qüestió a qual és pus
prop amor, o a llibertat o a
servitud.

XII. vers. 353

“Encontraren-se dos amics...”
Encontraren-se dos amics: la un
mostrava son amat e l'altre l'entenia.
E era qüestió qual d'ambdós era pus prop
a son amat. E per la solució l'amic havia
coneixença de la demostració de Trinitat.

***«Si no ens entenem per llenguatge,
entenam-nos per amor»***

... del colofó

Postludi:

“Cor Blanquerna...”

Cor Blanquerna havia a tractar del llibre de l'Art de contemplació, per açò volc finir lo Llibre de l'amic e l'amat, lo qual és acabat a glòria e a lausor de nostre senyor Déus.

Amb la col·laboració de:

serafi

Solemne (♩ = ± 52)

« Si no/ens en-te-nem pe

ben explicat

-nam - nos per a - mor,

per a -